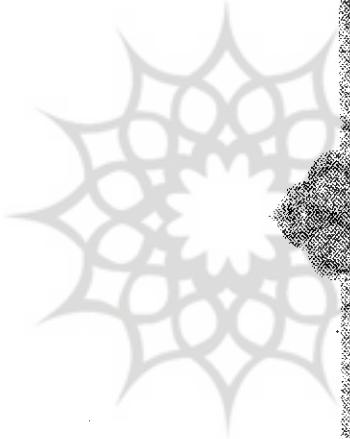

یک کتاب یک مقاله

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مقالات این بخش:

حرکت در عصر اطلاعات به عنوان نوشت

در بخش یک کتاب یک مقاله، به خلاصه ای از جدیدترین کتابهای منتشر شده جهان در عرصه بین المللی اختصاص دارد. این کتابها پر فروش ترین، تأثیرگذار ترین و موفق ترین ها در جهان مدیریت می باشد.

حرکت در عصر اطلاعات به عصر عملانیت

ذهنیتی کاملاً حدد

دانلیل پینک Daniel Pink

نه چرا افرادی که عقلانیت و ارتباطاتی برتر دارند، اساس و پایه زندگی مدرن را تشکیل می‌دهند؟
نه چگونه شش استعداد اصلی، می‌توانند به شما کمک کنند تا به سلامت وارد این عصر در حال ظهور شوید؟
مقدمه

دردههای گذشته، به افراد خاصی، ذهنیتی خاصی تعلق داشت: برنامه نویسان رایانه‌ای که با کدهای کامپیوتری سروکار داشتند، وکلایی که بر انعقاد قراردادها نظارت می‌کردند و فارغ‌التحصیلان رشته مدیریت بازرگانی که با آمار و ارقام سروکار داشتند. اما آینده متعلق به افراد کاملاً متفاوت است که دارای ذهنیتی کاملاً متفاوت هستند، افراد خلاق، الگوسازان و معنادهندگان. این افراد شامل هنرمندان، مخترعان، طراحان، داستان‌سرایان، مراقبت‌کنندگان، مشاوران و متفکران بزرگ می‌باشند که از بزرگ‌ترین مزایا در جوامع خود بهره مند خواهند شد.

تغییری شگرف که البته تاکنون شناسایی نشده، هم اکنون در بخش اعظم جهان پیشرفتی در حال رخ دادن است. ما در حال حرکت از یک جامعه و اقتصاد مبتنی بر توانایی‌های منطقی و

چکینده وکالت، حسابداری، رادیولوژی و مهندسی از شغل‌هایی هستند که وقتی بچه بودیم والدینمان دوست داشتند، یکی از آنها را انتخاب کنیم. اما پدران و مادران ما اشتباه می‌کردند. آینده، متعلق به افرادی متفاوت با ذهنیتی متفاوت است. عصر برتری "سمت چپ مغز" و عصر اطلاعات ناشی از آن، در حال ورود به جهانی جدید است که در آن، ویژگی‌ها و کیفیت‌های "سمت راست مغز" ابتکار، معنا بخشیدن و هم ذات پنداری (غالب خواهد بود. این موضوع، مبحث اصلی این خلاصه کتاب است) خلاصه‌ای که دو طرف مغز را استعاره‌ای در قبال درک وضعیت دوران می‌داند.

به دنبال کتاب "هوش هیجانی" دانلیل گولمن^۱ و کتاب مارکوس باکینگهام^۲ و دونالد کلیفتون^۳، "دانلیل پینک" نگاهی تازه به این موضوع دارد وی معتقد است: افراد و سازمان‌ها باید نهایت بهره را از آن ببرند. بر مبنای تحقیقات انجام شده در جهان، کتاب با ذهنیتی کاملاً جدید، شش استعداد‌الزمی را بیان می‌دارد که موقفيت حرفه‌ای و کامیابی فردی به آن‌ها بستگی دارد: طراحی، طرح داستان، همخوانی، هم ذات پنداری، تفريح و معنا بخشیدن. همچنین این کتاب شامل شیوه‌ها و نمونه‌هایی از دیدگاه‌های کارشناسان سراسر جهان است و به خواننده کمک می‌کنند، بیینند ما انتظار داریم، جهان در آینده چه وضعیتی داشته باشد.

به علاوه، این خلاصه کتاب شامل این موارد است:

- نه چرا تغییری شگرف (که البته تاکنون شناسایی نشده) هم اکنون در بخش اعظم جهان پیشرفتی در حال رخ دادن است؟
- نه تفاوت‌های میان نیمکره‌های راست و چپ مغز ماجیست؟
- نه چرا سه عامل مهم اقتصادی و اجتماعی (وفور تخصص‌ها، خروج متخصصان از کشورها و اتوماسیون) ما را به عصر عقلانیت سوق می‌دهند؟

1.Daniel Goleman

2.Marcus Buckingham

3.Donald Clifton

توانایی تأکید بر دیگران، درک تعاملات بشری، خشنودی از خود و دیگران، و دستیابی به اهداف و معانی است.

دو نیم کره عامل هدایت، تغییر و تحول است و این عامل، دقیقاً در داخل بدن شما است. مغز ما به دو نیم کره تقسیم شده است. نیم کره چپ، دارای مهارت‌های زنجیره‌ای، منطقی و تحلیلی و نیم کره راست، دارای مهارت‌های غیرزنجیره‌ای، ذاتی و کلی نگر است.

ما حتی برای ساده‌ترین کارها نیازمند هر دو نیم کره مغز خود هستیم. اما تفاوت‌های مشخص میان این دونیم کره، تأثیر بسیار قوی در تفسیر موقعیت کنونی و هدایت آینده ما دارد. امروزه، مهارت‌های شناخت و تعریف دوران گذشته (توانایی‌های نیم کره چپ که به عصر اطلاعات قدرت بخشیدند) الزاماً کافی نیستند. توانایی‌هایی که ما زمانی به آنها توجه نمی‌کردیم؛ توانایی‌های نیم کره راست همچون طراحی، طرح داستان، همخوانی، هم ذات پنداری، تفریح و معنا بخشیدن بیش از پیش در حال تأثیرگذاری هستند. هم‌اکنون برای افراد، خانواده‌ها و سازمان‌ها، موفقیت حرفه‌ای و رضایت فردی، نیازمند ذهنیتی کاملاً جدید است.

ظهور نیم کره راست مغز

در خارج از ساختمان یک بیمارستان بزرگ دولتی، باران بهاری در حال بارش است. در داخل، تویستنده در حال اسکن کردن مغزش است.

برای یافتن اینکه در این دنیای پیچیده و خودکار، چگونه ما مسیر زندگیمان را تعیین می‌کنیم، احتمالاً می‌توانیم چنین سرنخ‌هایی را در سازماندهی مغزمان بیاییم. بنابراین، تویستنده داوطلب شده تا به عنوان بخشی از یک گروه تحت کنترل (آنچه که محققان "دواطنبان بهداشتی" نامیده‌اند) در پروژه انتیتو بهداشت روانی در خارج از شهر و اشتگن شرکت کند. این تحقیق دربرگیرنده تصاویر مغز در زمان استراحت و در زمان کار است. این امر بدان معنا است که تویستنده می‌تواند به زودی نحوه کارکرد اندام خود را طی چهاردهه ببیند و شاید در این فرآیند به تصویری روشن از آن برسد که همه مارا در تعیین مسیر آینده هدایت می‌کند.

شکم یک حیوان چهارپا

دستگاهی که او بر روی آن قرار دارد، متعلق به یکی از پیشرفت‌های ترین دستگاه‌های تصویربرداری (ام آرآی) است. این دستگاه بزرگ که قطر دهانه آن^۴ فوت است، بیش از ۳۵۰۰ پاوند وزن دارد. در مرکز این دستگاه، یک فضای مدور قرار دارد که قطر آن حدود ۲ فوت است. تکسیم‌ها، برانکار او را وارد این دستگاه می‌کنند که چیزی شبیه به شکم یک حیوان چهارپا

خطی، همچون توانایی‌های رایانه‌ای عصر اطلاعات، به سمت اقتصاد و جامعه‌ای مبتنی بر ابتکار، همخوانی و هم ذات پنداری در عصر عقلانیت هستیم.

این خلاصه، برای همه کسانی مفید است که می‌خواهند در این دنیای در حال ظهور بقا داشته باشند و در آن به تلاش و کوشش دست بزنند؛ یعنی افرادی که از کار و زندگی فعلی خود راضی نیستند، کارآفرینان و رهبران کسب و کار که می‌خواهند وارد موج بعدی شوند، والدینی که می‌خواهند فرزندانشان را برای آینده آماده و مهیا سازند و افرادی که توانایی هایشان در عصر اطلاعات نادیده گرفته شده است.

شش حس

شش استعداد اصلی وجود دارد؛ "شش حس" که موفقیت حرفه‌ای و رضایت فردی به طور افزاینده ای به آنها بستگی دارد: طراحی، طرح داستان، همخوانی، هم ذات پنداری، تفریح و معنا بخشیدن. اینها اساساً توانایی‌های بشر هستند که همگان می‌توانند از آنها نهایت استفاده را ببرند.

تغییر چنین موضوعات مهمی بسیار پیچیده است. اما استدلال

شش استعداد اصلی وجود دارد؛ "شش حس" که موفقیت حرفه‌ای و رضایت فردی به طور فزاینده‌ای به آنها بستگی دارد: طراحی، طرح داستان، همخوانی، هم ذات پنداری، تفریح و معنا بخشیدن. اینها اساساً توانایی‌های بشر هستند که همگان می‌توانند از آنها نهایت استفاده را ببرند.

طرح شده در بطن چکیده کتاب، بسیار ساده است. برای تقریباً یک قرن، جامعهٔ غرب، تحت سیطرهٔ یک نوع تفکر خاص و یک رویکرد در مقابل زندگی قرار داشتند که بسیار پیچیده و عمیقاً تحلیلی بوده است. ما در عصر "کارگران آگاه" قرار داریم؛ یعنی افرادی که در مورد اطلاعات و استفاده از آن به خوبی آموخته دیده اند. اما این روند در حال تغییر است.

با توجه به وجود نیروهای گوناگون (وفور موادی که دستاوردهای غیرمادی را تعمیق کرده، جهانی شدن با پراکنده ساختن متخصصان در سرتاسر دنیا و فن آوری‌های قوی که شیوه‌های خاص و دشوار کاری را حذف کرده است) ما در حال ورود به عصری جدید هستیم. این عصر، دارای یک نوع تفکر مجزا و رویکردی جدید در قبال زندگی است، می‌توان آن را "عقلانیت پیشرفت" و "ارتباطات پیشرفت" دانست. عقلانیت پیشرفت، دربرگیرنده توانایی شناخت الگوها و فرصت‌ها، ایجاد زیبایی‌های هنرمندانه و هیجانی، ایجاد رضایت و ترکیب عقاید نامرتبه در قالبی جدید و تازه است. ارتباطات پیشرفت دربرگیرنده

تا اینکه پروفسوری به نام "رابرت اسپری"^۵ در ک ما از مغزو خودمان را تغییر داد. در اوخر دهه ۱۹۵۰، اسپری به مطالعه بیمارانی پرداخت که دچار حملات صرع و نیازمند برداشتن "رابط میانی مغز" بودند که یک جسم پنهان ای ضخیم با بیش از ۳۰۰ میلیون رشتۀ عصبی است که دو نیم کره مغز را به یکدیگر پیوند می دهد. در تحقیق بر روی تعدادی از بیماران که این بخش از مغزان برداشته شده بود، پروفسور اسپری به این نتیجه رسید که چنین نگرشی غلط بوده است. بله، مغز ما به دو نیمه تقسیم شده است. همان طور که او می گوید: "نیمکره به اصطلاح کوچک که به نظر می رسد اهمیت چندانی ندارد و کمتر محققی به آن توجه کرده است؛ در واقع در زمینه انجام برخی وظایف ذهنی، نقش و حتی مسئولیتی برتر دارد." به عبارت دیگر، سمت راست مغز، کم اهمیت تراز سمت چپ نیست. با توجه به تحقیق اسپری و ظهور فن آوری هایی همچون ام. آر. آی که به محققان اجازه می دهند تا عملاً به بررسی مغز پردازنند، امروزه نیم کره مغز اهمیت فراوانی یافته است. این یک واقعیت و موضوع مهم است. این امر به ما کمک می کند تا به یک انسان تبدیل شویم. هیچ دانشمند عصب شناسی، این

دو نیم کره مغز ما یک جانبه عمل نمی کنند. وقتی قدرت یکی کم می شود، بلا فاصله قدرت دیگری افزایش می یابد. هر دو نیم کره، در زمینه هر کاری که ما انجام می دهیم، نقش ایفا می کنند.

موضوع رارد نمی کند. با این وجود، هنوز هم در آزمایشگاه ها و کلینیک های عصب شناسی، دو مفهوم اشتباہ در مورد سمت راست مغز وجود دارند.

دیدگاه های غلط

این دو دیدگاه غلط، ماهیت متضادی با هم دارند؛ اما اشتباہی با هم مشترک اند. دیدگاه نخست سمت راست مغز را نجات دهنده و دیدگاه دوم آن را ویران کننده می داند.

حامیان دیدگاه اول به این شواهد علمی استناد می کنند که نیم کره راست پس از اثبات حقانیتش به تقدس رسیده است. آنها بر این باورند که سمت راست مغز، خاستگاه تمامی خوبی ها و عدالت در شرایط انسان است.

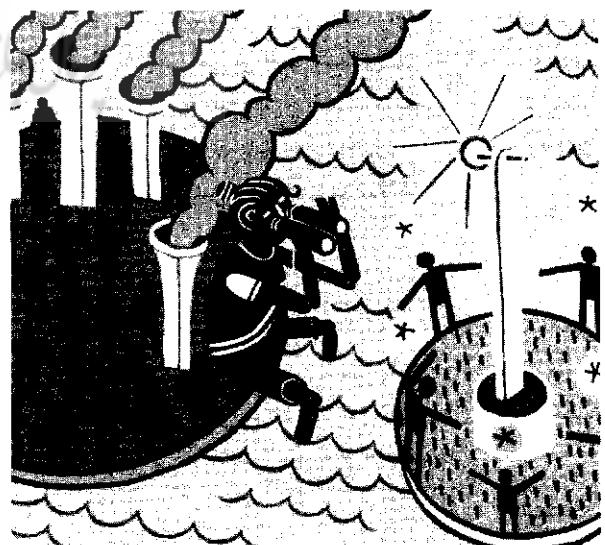
تاریخی در واکنش به مطالعی بی معنا و پوج که در مورد سمت راست مغز گفته می شود، گروه دوم دیدگاهی کاملاً متضاد دارند. این نگرش بر حقانیت نیم کره راست مغز صحه می گذارد؛

است. با توجه به اینکه دستان او بسته شده اند و سقف دستگاه تنها دو اینچ بانوک بینی وی فاصله دارد، او احساس می کند که داخل یک اژدر گیر افتاده و به فراموشی سپرده شده است. پس از نیم ساعت، آنها موفق می شوند از مغز او عکس بگیرند. اسکن اولیه مغز همانند پرتره ای است که دستگاه آن را رنگ کرده است. در حالی که می توان به اطلاعات بسیاری از طریق این تصویر دست یافت، یک شیوه جدیدتر (که تصویربرداری کاربردی یا اف. آم. آر. آی (f.M.R.I) نامیده می شود) می تواند تصاویر بهتری را از مغز ترسیم کند. در این روش، محققان از افراد داخل دستگاه می خواهند که کاری انجام دهد (زمزمه کردن یک ترانه، گوش دادن به یک لطیفه یا حل کردن جدول) و سپس بخش های مغز را در حالی که خون به آنها جریان می یابد، مورد بررسی قرار می دهند. این روش انقلابی را در علم پزشکی ایجاد کرده اند که باعث دستیابی به درکی عمیق تر از طیف تجارب انسانی شده است - از خواندن پریشی^۴ کودکان تا ساز و کارهای بیماری آزادیم و نحوه پاسخ دادن والدین به گریه کودکانشان.

وضعیت نیم کره راست و چپ

مغز ما خارق العاده است. علی رغم تمامی پیچیدگی های مغز، تیپوگرافی گستردۀ آن کاری ساده است. مدت ها است که دانشمندان می دانند، یک خط، مغز را به دو بخش تقسیم می کنند. تا همین اواخر، دیدگاه های علمی بر آن بود که این دو بخش، مجزا ولی ناهمگن هستند. بر اساس این نظریه، سمت چپ بخشی مهمی است. بخشی است که در واقع ما را انسان می سازد. بخش راست، یک بخش مکمل است. در گذشته، برخی آن را "ته مانده مغز" می دانستند. نیم کره چپ زنجیره ای، تحلیلی و عقلانی بود. نیم کره راست، غیرزنجره ای، کوچک و غریزی بود.

این نگرش، تا مدت زمان زیادی (قرن بعد) هم ادامه داشت.

۵.Robert W. Sperry

نیم کرۀ راست به شدت مورد توجه قرار گرفته اند و می توانند، باعث تغییرات مهمی شوند.

وفور تخصص‌ها، خروج متخصصان آن‌ها از کشورها و اتوماسیون

این سه عامل متعلق به تفکر نیمکرۀ راست هستند. وفور تخصص‌ها، نیازمند رضایت و حتی فراتر از آن است. این ویژگی اهمیت زیبایی و احساسات را افزایش داده و تلاش افراد برای یافتن معانی را تسریع کرده است. اهمیت برتری تفکر، تحت تاثیر نیم کرۀ چپ کاهش یافته است. برای شرکت‌های دیگر کافی نیست، محصولی را تولید کنند که قیمتی معقول و کارآبی آن در حد کفاایت است. این محصول باید زیبا، منحصر به فرد و باعثنا باشد.

هم‌اکنون، متخصصان خارج از کشور بخش اعظم کارها را انجام می‌دهند و امروزه کار کردن بر اساس تفکرات نیم کرۀ چپ اهمیت خود را از دست داده و به همین دلیل کارگران مجبور هستند در دنیای اطلاعاتی امروز، توانایی‌های بالایی را کسب کنند که نمی‌توان آنها را در دیگر کشورها یافت. از هر ۱۰ شغل در صنعت رایانه (نرم افزار و فن آوری اطلاعات در ایالات متحده) یک نفر طی دو سال آینده به خارج خواهد رفت. تا سال ۲۰۱۰ و از هر چهار شغل فن آوری اطلاعات، یک نفر از خارج در خواهد آمد. طبق تحقیق فارستر^۶، "تاسال ۲۰۱۵، حداقل ۳/۲ میلیون نفر کارمند ستادی (یقه سفید) و ۱۳۶ میلیارد دلار دستمزد از ایالات متحده به کشورهای کم هزینه همانند هندوستان، چین و روسیه منتقل خواهد شد".

اتوماسیون، تاثیرگذاری خود را بر کارکنان ستادی آغاز کرده و متخصصان تحت تاثیر نیم کرۀ چپ را قادر کرده تا توانایی‌های را توسعه دهند؛ زیرا کامپیوترها نمی‌توانند کار آنها را سریع تر، بهتر و ارزان تر انجام دهند. دیگر جان هنری^۷ نمی‌تواند بر ماشین‌های بخار چیزه شود و گری کاسپاروف^۸ که جان هنری مدرن است، دیگر نمی‌تواند برنامه‌ای بلو^۹ را شکست دهد. وقتی که منطق و محاسبه مطرح است، مردم دیگر نمی‌توانند با دستگاه‌ها رقابت کنند. ما باید قابلیت‌ها و استعدادهای را توسعه دهیم که قابل جایگزینی با دستگاه‌ها نیستند.

عقلانیت پیشرفته، ارتباطات پیشرفته

برای بقا در این عصر، افراد و سازمان‌ها باید تحوّه امرار معاش خود را بررسی کنند و این سه پرسش را از خودشان بپرسند: لنه آیا کسی در خارج می‌تواند این کار را ارزان تر انجام دهد؟ لنه آیا کامپیوتر می‌تواند آن را سریع تر انجام دهد؟

اما معتقد است، تاکید بر تفکر سمت راست مغز، می‌تواند پیشرفت‌های اقتصادی اجتماعی و عوامل عقلانی موجود در زندگی ما را به مخاطره بیافکند.

به هر حال، نیم کرۀ راست نه مارانجات می‌دهد و نه ما را نابود می‌کند. همانند هر واقعیتی، در این خصوص نیز واقعیت چیز دیگری است.

دیدگاه صحیح

دو نیم کرۀ مغز ما یک جانبه عمل نمی‌کنند. وقتی قدرت یکی کم می‌شود، بلاعنصله قدرت دیگری افزایش می‌یابد. هر دو نیم کرۀ، در زمینه هر کاری که ما انجام می‌دهیم، نقش ایفا می‌کنند. با بیش از سه دهه پژوهش در مورد نیم کرۀ‌های مغز، می‌توان چهار تفاوت مهم را مشخص کرد:

۱. نیم کرۀ چپ، سمت راست بدن و نیم کرۀ راست سمت چپ بدن ما را کنترل می‌کنند.

۲. نیم کرۀ چپ زنجیره‌ای و مسلسل وار است، نیم کرۀ راست

در جهانی همراه با وفور تخصص‌ها، خروج متخصصان از کشورها و اتوماسیون که در آن تفکر تحت تاثیر نیم کرۀ چپ هنوز ضروری است و دیگر کافی نیست، ما باید تفکر خود را هم تحت تاثیر نیم کرۀ راست توسعه دهیم و قابلیت‌هایی را که ناشی از عقلانیت پیشرفته و ارتباطات پیشرفته هستند، به کار بگیریم.

به صورت آنی عمل می‌نماید.

۳. نیم کرۀ چپ متخصص متن است، نیم کرۀ راست متخصص محظوظ است.

۴. نیم کرۀ چپ جزیيات را تجزیه و تحلیل می‌کند، نیم کرۀ راست آنها را در قالب تصویری بزرگ ترسیم می‌کند. ما، هم نیازمند تفکر تحت تاثیر نیم کرۀ چپ (متوالی و زنجیره‌ای) و هم تفکر تحت تاثیر نیم کرۀ راست (استعاره‌ای و محظوظی) هستیم؛ تا بتوانیم زندگی خود را پیش ببریم و جوامع خود را سامان دهیم؛ اما در حقیقت ما دارای تفکری دوبخشی هستیم.

البته، این روند در حال تغییر است و شاید شکل زندگی ما را عوض کند. از تفکر و اندیشه تحت تاثیر نیم کرۀ چپ مغز به رانته و تفکر تحت تاثیر نیم کرۀ راست به مسافر یاد می‌شود. حالا ناگهان تفکر تحت تاثیر نیم کرۀ راست ابتکار عمل را به دست گرفته، برپادال گاز می‌فشارد و مشخص می‌کند که ما باید چگونه و به کجا برویم. قابلیت‌های نیم کرۀ چپ هنوز هم الزامی و ضروری هستند؛ اما دیگر کافی نیستند. در عوض، قابلیت‌های

6.Forrester

7.John Henri

8.Gary Kasparov

9.De Blue

۱. فقط عمل نکنید، بلکه طراحی نمایید. امروزه، تولید کالا بی که زیبا باشد و ما را به لحاظ احساسی در گیر خود کند، هم از نظر اقتصادی و هم از نظر فردی بسیار مهم است.

۲. فقط استدلال نکنید، بلکه طرح داستان کنید. در اصل ترغیب، ارتباط و ادراک نه تنها یک توانایی، بلکه یک روش برای بیان عقاید است.

۳. فقط تمرکز نکنید، بلکه همخوانی کنید. آنچه که امروزه بیش از پیش مورد نیاز است، تحلیل نیست؛ بلکه مشاهده تصویری بزرگ، رفتن به فراسوی مرزها و توانایی ترکیب موضوعات مجزا در قالب یک کلیت جدید است.

۴. فقط منطقی نباشد، بلکه هم ذات‌پنداری کنید. بینید چه عواملی باعث تمایز آن دسته از افرادی می‌شوند که توانایی خوبی در درک مردان و زنان زیردست خود دارند.

۵. فقط جدی نباشد، بلکه تفریح کنید. متنات بیش از حد می‌تواند برای شغل شما بد و برای شرایط عمومی و کلی شما، حتی بدتر باشد. در عصر عقلانیت، همه ماید تفریح کنیم.

۶. فقط به دنبال کلیات نباشد، بلکه به سراغ معنا بروید. جهانی

در عصر عقلانیت، مانیازمند تکمیل استدلال‌های نیم کره چپ، از طریق هدایت شش قابلیت اصلی مربوط به نیم کره راست، هستیم. این شش حسن پیشرفته به ما کمک می‌کنند تا به ذهنیتی جدید در قبال نیازهای این عصر دست یابیم.

مملو از مادیات، تمایلات و آرزوهای مهم تری را پیش رو ما قرار داده: هدفمندی، شفافیت در کار و رضایت معنوی.

گوردون مک‌کنزی^{۱۰} که مدت‌ها فرد خلاقی در شرکت هالمارک کاردز^{۱۱} بود، داستانی را تعریف کرد که یکباره سر از فرهنگ طراحان درآورد. مک‌کنزی در شکل یک فرد عادی از مدارس بازدید می‌کرد تا درباره تخصص و حرفة اش صحبت کند. او آشکارا به دانش آموزان می‌گفت که یک هنرمند است. او چرخی در کلاس‌های درس می‌زد، به آثار هنری روی دیوارها نگاه می‌کرد و با صدای بلند تعجب و شگفت خود را از این موضوع ابراز می‌داشت که چه کسی چنین شاهکارهایی را خلق کرده است. مکنزی می‌پرسید: "چه تعداد هنرمند در کلاس شما هستند؟ آیا ممکن است دستان را بالا ببرید؟"

واکنش‌ها همیشه به یک شکل بودند. در مهدکودک‌ها و کلاس اول دبستان، همه بچه‌ها دستشان را بالا می‌بردند. در

آیا در عصر وفور تخصص‌ها، برای آنچه که من ارایه می‌کنم، تقاضا وجود دارد؟

اگر پاسخ شما به پرسش‌های ۱ و ۲ مثبت است، یا اگر پاسخ شما به پرسش ۳ منفی است، به در درس رافتاده اید. بقاء در دوران امروز، به توانایی انجام دادن کاری بستگی دارد که دیگران نمی‌توانند در خارج ارزان‌تر انجام دهند و کامپیوترهای قدرتمند نمی‌توانند آن را سریعتر انجام دهند.

به همین دلیل است که دیگر فن آوری پیشرفته کافی نیست. ما باید توانایی‌های پیشرفته خود را به کمک توانایی‌های حاصل از عقلانیت پیشرفته و ارتباطات پیشرفته تکمیل کنیم.

چگونه می‌توانیم خودمان را آماده عصر عقلانیت نماییم؟ در جهانی همراه با وفور تخصص‌ها، خروج متخصصان از کشورها و اوتوماسیون که در آن تفکر تحت تأثیر نیم کره چپ هنوز ضروری است و دیگر کافی نیست، ما باید تفکر خود را هم تحت تأثیر نیم کره راست توسعه دهیم و قابلیت‌هایی را که ناشی از عقلانیت پیشرفته و ارتباطات پیشرفته هستند، به کار بگیریم. ما باید کاری را انجام دهیم که کارگران مطلع خارجی نمی‌توانند ارزان‌تر انجام دهند، رایانه‌های نمی‌توانند سریعتر انجام دهند و می‌توانند نیازهای زیبایشناستی، احساسی و معنوی عصر ما را برآورده سازند. اما در سطحی دیگر، این پاسخ کافی نیست. دقیقاً انتظار می‌رود که ما چه کاری انجام دهیم؟

این پاسخ می‌تواند برگرفته از شش توانایی که در عصر نوین الزامی هستند باشد. این استعدادها و توانایی‌ها، "شش حسن" هستند: طراحی، طرح داستان، همخوانی، هم ذات‌پنداری، تفریح و معنا بخشیدن.

معرفی شش حسن

در عصر عقلانیت، مانیازمند تکمیل استدلال‌های نیم کره چپ، از طریق هدایت شش قابلیت اصلی مربوط به نیم کره راست، هستیم. این شش حسن پیشرفته به ما کمک می‌کنند تا به ذهنیتی جدید در قبال نیازهای این عصر دست یابیم.

طراحی به یک قابلیت ضروری برای موفقیت فردی و حرفه‌ای است: نخست، به دلیل افزایش رفاه عمومی و پیشرفت‌های تکنولوژیکی، هم اکنون طراحی خوب بیش از هر زمانی در دسترس است؛ این امر موجب می‌شود مردم بیشتری در دوران فراغت خود به این سمت روی بیاورند و با کسب دانش تخصصی، به صاحب نظران این حوزه تبدیل شوند. دوم، در عصر وفور تخصص‌ها، طراحی اهمیت حیاتی برای اکثر کسب و کارها دارد و به شکل ابزاری، جهت تنوع سازی و روشی برای خلق بازارها جدید درآمده است. سوم، همچنان که مردم بیشتری به سراغ طراحی می‌روند، ما قادر خواهیم تا به طرحی جامع برای هدف نهایی خود؛ یعنی متحول ساختن جهان برسیم.

طرح داستان

در این مبحث، سه عامل مهم در عصر عقلانیت، شواهدی را در حمایت از تأثیر آنها بیان کردیم؛ چه تعداد از آنها را به خاطر می‌آورید؟

دیگر افرادی همچون گری کاسپاروف نمی‌توانند نماد هوش و حافظه باشند. آنها تنها نمایانگر بخشی از عملکرد ذهن ما هستند. داستان‌ها ساده‌تر به یاد آورده خواهند شد؛ زیرا به طرق گوناگونی، داستان‌ها به همان صورتی هستند که ما می‌توانیم به خاطر آوریم. مارک ترنر^{۱۲} داشتمند علوم شناختی در کتاب "ذهن آراسته" چنین می‌نویسد: "تخیل نوشه شده؛ ابزاری اساسی برای اندیشه است. توانایی‌های عقلی ما به آن بستگی دارند. این بهترین ابزار برای ورود به آینده و پیش‌بینی برنامه ریزی و تشریح است".

اما داستان و طرح داستان در تمامی طول حیات بشر اهمیت داشته و محور اندیشه ما است؛ هر چند عصر اطلاعات، دوران بدی را گذراده است. هالیوود، بالیوود و دیگر مراکز تفریحی، هنر داستان‌سرایی را سرنگون ساختند. اما مابقی جامعه (تا آنجا که بتوانید فکرش را بکنید) داستان را یک واقعیت اجتماعی

12. Mark Turner

کلاس دوم، سه چهارم آموزان دستشان را بلند می‌کردند. در کلاس سوم، تعداد کمی از بچه‌ها دست بلند می‌کردند. در کلاس ششم، هیچ دستی بالا نمی‌رفت. بچه‌ها به اطراف خود می‌نگریستند تا بینند، آیا کسی در کلاس رفتار متفاوتی بروز می‌دهد یا خیر؟

طراحان و دیگر افراد خلاق داستان مک‌کنزی را تکرار کردند تا نشان دهند که جهان پیرامون، چقدر برای کارآنانها ارزش کمی قایل است. وقتی مکنزی داستانش را برای تعداد زیادی از والدین این دانش آموزان تعریف می‌کرد، آنها به آرامی سر تکان می‌دادند. آنها یا خجالت می‌کشیدند، یا زیر لب غرولند می‌کردند. بدترین حالت این بود که آنها اعتراض کنند؛ اما واکنش آنها در بدترین حالت تنها ابراز تأسف بود.

در واقع، آنها باید برآشته می‌شدند. آنها باید به مقامات مدارس مراجعه می‌کردند و از آنها توضیح می‌خواستند. باید فرزندان خود را فرامی‌خوانند و به مدیران مدارس و اعضای هیأت امنای مدارس اعتراض می‌کردند. باید بدانیم که داستان مک‌کنزی برای دوران ما مصدق دارد.

ثروت ملت‌ها و رفاه افراد، به داشتن هنرمندانی در کلاس‌های

به دلیل افزایش رفاه عمومی و پیشرفت‌های تکنولوژیکی، هم اکنون طراحی خوب بیش از هر زمانی در دسترس است؛ این امر موجب می‌شود مردم بیشتری در دوران فراغت خود به این سمت روی بیاورند و با کسب دانش تخصصی، به صاحب نظران این حوزه تبدیل شوند.

درس بستگی دارد. در جهانی که با وفور تخصص‌ها مواجه است و اتوomasيون و تأمین نیروهای متخصص از بیرون به اوج خود رسیده، هر کسی باید بدون توجه به تخصصش دارای احساس هنری باشد و ما باید همگی طراح باشیم.

کاربرد و اهمیت

طراحی یک رویکرد ذهنی کاملاً کلاسیک است. این امر ترکیبی از "کاربرد و اهمیت" است. یک طراح گرافیک باید بروشوری طراحی کند که به راحتی قابل خواندن است. اما در اثربخش ترین شکل ممکن، بروشور او باید منتقل کننده عقاید یا احساساتی باشد که کلمات نمی‌توانند بیان کنند. این همان اهمیت است. کاربرد، همانند تفکر تحت تأثیر نیم کره چپ است و اهمیت، همانند تفکر تحت تأثیر نیم کره راست است. امروزه با توجه به هر دو سبک فکری، کاربرد گستره‌تر، ارزانتر و قابل حصول تر شده و همین امر، ارزش اهمیت آن را بالا برده است. کاربرد از طریق اهمیت افزایش می‌یابد. حداقل به سه دلیل،

۱۰ شب که به شدت خسته بودم، به رختخواب رفتم. عجیب اینکه نمی‌توانستم بخوابم. کمی مطالعه کردم و سپس سعی کردم بخوابم. اما نه. حدود ساعت ۱ بامداد از پله‌ها پایین رفتم، یک لیوان نوشیدنی خوردم و روزنامه‌های روز قبل را خواندم. دوباره یک لیوان نوشیدنی خوردم. نهایتاً در ساعت ۶:۳۰ صبح خوایدم. این دقیقاً آخرین عددی است که از ساعت کنار تختم دیده بودم. بعد، بچه ۱۸ ماهه ام طبق عادت هر روز، برای خوردن شیر بیدار شد. تاسعات ۷ صبح آماده شدم و رأس ساعت ۸ در دفترم بودم و با همان مشکلات و بن بست های روز قبل مواجه شدم. واقعاً خسته شده ام. خمیازه می‌کشم. وقتی به رخدادهای دیروز فکر می‌کنم، باز خمیازه می‌کشم: "برای لحظه‌ای توقف کنید. دقایق گذشته، خمیازه کشیدید؟ وقتی داستان بی خوابی نویسنده را خواندید و تصویر خمیازه کشیدن اورا مجسم کردید، آیا شما هم خمیازه کشیدید؟ اگر بله، احتمالاً شما دارای استعداد طبیعی در قبال توانایی ضروری بعدی هستید یعنی هم ذات پنداری.

استعداد "همخوانی" یا همان سمفونی، توانایی کنار هم قرار دادن موضوعات مختلف است. این یک توانایی خوب برای همیاری است، نه برای تجزیه و تحلیل. از آن می‌توان برای مشاهده روابط میان موضوعات به ظاهر بی‌ربط، یافتن الگوهای مهم به جای ارایه پاسخ‌های خاص و اختراع محصولی جدید به جای ترکیب کردن عناصری که هیچ کس فکر نمی‌کرده که بتوان آنها را ترکیب نمود، استفاده کرد.

هم ذات پنداری توانایی تصور خودتان به جای فردی دیگر و درک احساس او است. این توانایی، پا گذاردن در جای پای دیگران، دیدن از چشم آنها و احساس کردن از قلب آنان است. این کاری است که مابه طور غریزی انجام می‌دهیم، نه به صورت عمدی. اما هم ذات پنداری، همدردی یا دلسوزی نیست. همدردی؛ یعنی داشتن احساسی بد در مورد فردی دیگر. این احساس در مورد فردی دیگری است؛ یعنی فکر می‌کنیم اگر جای او بودیم، چه احساسی داشتم.

هم ذات پنداری، تجربه کردن جهان از منظر فردی دیگر است. البته، هم ذات پنداری نیز همانند دیگر قابلیت‌ها، در عصر اطلاعات، رشد مناسبی نکرده است. این امر غالباً نادیده گرفته شده است. حالازمان آن فرارسیده، محظوظیت‌های یک رویکرد فردی را بینیم که برگرفته از تفکر نیم کره چپ است. کتاب دانیل گولمن^{۱۳} با نام "هوش هیجانی"، نمایانگر آغاز این تحول است.

می‌دانند. در داستان‌ها، حقایق روشن می‌شوند. در عصر عقلانیت به حداقل رساندن اهمیت داستان، شما را در یک منجلاب حرفه‌ای و شخصی قرار خواهد داد. واقعیت آن است که حقایق به طور گسترده‌ای عیان شده اند و در نتیجه از ارزش آنها کاسته شده است. آنچه امروزه اهمیت دارد، توانایی گنجاندن این حقایق در متن و ارایه آنها در قالب یک تأثیر هیجانی و احساسی است.

همخوانی

استعداد "همخوانی" یا همان سمفونی، توانایی کنار هم قرار دادن موضوعات مختلف است. این یک توانایی خوب برای همیاری است، نه برای تجزیه و تحلیل. از آن می‌توان برای مشاهده روابط میان موضوعات به ظاهر بی‌ربط، یافتن الگوهای مهم به جای ارایه پاسخ‌های خاص و اختراع محصولی جدید به جای ترکیب کردن عناصری که هیچ کس فکر نمی‌کرده که بتوان آنها را ترکیب نمود، استفاده کرد.

همخوانی ویژگی نیم کرده راست است. چنین تفکری، نشانگر توانایی موسیقی سازان و رهبران ارکسترها موسیقی است که شغلشان در برگیرنده انبوهی از نت‌ها، ایزار، نوازنگان و تولید اصواتی متعدد و دلنواز است. البته همخوانی امروز، به یک توانایی ضروری برای جمعیت بیشتری تبدیل شده است. دلیل آن را هم باید در همان سه عامل عصر عقلانیت جستجو کرد.

هم ذات پنداری

نویسنده‌ای می‌نویسد: "دیروز روز سختی بود. از صبح تا شب یکسره کار کردم، به بن بست می‌رسیدم و سعی کردم از شر کارهای تازه و ناخواسته راحت شوم. مجبور بودم با یک بچه هفت ساله که آب از دماغش می‌ریخت، یک بچه پنج ساله که دندانش افتاده بود و یک بچه ۵ ماهه که داشت با چیدن کاشی‌های کوچک، روابط علت و معلولی را تجربه می‌کرد، سر و کله بز نم. بعد از ظهر همان روز، ۵ مایل دویدم. پس از خوردن با عجله شام، به دفترم برگشتم و چند ساعت دیگر کار کردم. در ساعت

اما در عصر عقلانیت، تفريح و تفنن رایج و الزامی شده و حتی این امر به یک استراتژی سازمانی تبدیل شده است. به کسب و کار یک شرکت هوایپمایی توجه کنید. شرکت هوایپمایی جنوب غرب، یکی از موفق ترین شرکت های حمل و نقل امروز است که دارای سودآوری منطقی است و این در حالی است که تاکنون بسیاری از رقبای آن از میدان به در شده اند. یک عبارت ساده، نشانگر این موفقیت بزرگ است: "افراد به ندرت در کارشناس موفق می شوند؛ مگر اینکه از کاری که انجام می دهند، احساس شادی و شعف کنند." این جمله، ۱۸۰ درجه با دوران خشک محدود نمی شود. به گزارش وال استریت ژورنال^{۱۷}، بیش از ۱۵۰ شرکت اروپایی همانند نوکیا^{۱۸}، آلکاتل^{۱۹}، و دایملر کرایسلر^{۲۰} از تکنیک "تفريح جدی"^{۲۱} استفاده می کنند که در آن از بلوک های پلاستیکی (لگو) برای آموزش مدیران سازمانی استفاده می شود. در عصر عقلانیت، تفريح و تفنن فقط تفريح و تفنن نیست؛ همان طور که خنده دین فقط خنده دین نیست.

معنا بخشیدن

در اوایل زمستان ۱۹۴۲، مقامات اتریش، صدها نفر را در شهر وین دستگیر کردند که در میان آنها یک روان پزشک جوان به نام "ویکتور فرانکل"^{۲۲} حضور داشت. در آن زمان، فرانکل شخصیتی برجسته در حوزه کاری خویش و در حال توسعه یک نظریه جدید در قبال علم روان شناسی بود. او و همسرش "تیلی"^{۲۳} حمله پلیس را پیش بینی کرده بودند و سعی کردند، مهم ترین دارایی هایشان از جمله کتابی که فرانکل درباره نظریه هایش نوشته بود همراه خود ببرند؛ اگرچه تیلی این کتاب را به کت همسرش دوخته بود، اما در نهایت این کتاب گم شد. سه سال بعد، همسر، برادر، مادر و پدر فرانکل به اعدام در اطاق گاز محکوم شدند. در همان حال فرانکل تلاش می کرد، کتابش را بازنویسی کند. در سال ۱۹۴۶ که متفقین اردوگاه هار آزاد کردند، دست نوشته های او به یکی از قوی ترین و ماندگار ترین آثار قرن گذشته تبدیل شدند، یعنی کتاب "جستجوی انسان برای معنا".

در این کتاب فرانکل توضیح می دهد، چگونه علی رغم کار و حفاظت شدید و غذای اندک زنده مانده است. او به بررسی نظریه ای می پردازد که قبل از دستگیری مطرح کرده بود. او می گوید: "مهم ترین دغدغه انسان دستیابی به شادی یا اجتناب

گولمن استدلال می کند، توانایی های هیجانی حتی مهم تر از توانایی های هوشی است و جهان نیز این ایده را پذیرفته است. پس از ۱۰ سال، عصر عقلانیت در آغاز راه بود و برنامه گولمن کتابش رامی نوشت، اینترنت تازه در آغاز راه بود و برنامه نویسان ماهر هندی در مدرسه بودند. امروزه دستیابی سریع و گسترده همراه با کارکنان ماهر خارجی، باعث شده اند که توانایی هایی غیر از ضریب هوشی اهمیت پیدا کنند. آن توانایی ثابتی که بازآفرینی اش برای رایانه ها و حتی بسیاری از نیرو های خارجی غیرممکن است، هم ذات پنداری است.

تفريح و تفنن

چرا دکتر مادان کاتاریا^{۱۴} می خنده؟

توضیح آن کمی پیچیده تر از آن چیزی است که شما فکر می کنید. کاتاریا که یک پزشک در مومبای^{۱۵} هندوستان است، دوست دارد خیلی زیاد بخنده. در واقع، او معتقد است، خنده می تواند مانند یک ویروس خوب باشد که باید به افراد، جوامع

هم ذات پنداری، تجربه کردن جهان از منظر فردی دیگر است. البته، هم ذات پنداری نیز همانند دیگر قابلیت ها، در عصر اطلاعات رشد مناسبی نکرده است. این امر غالباً نادیده گرفته شده است. حالا زمان آن فرا رسیده، محدودیت های یک رویکرد فردی را ببینیم که برگرفته از تفکر نیم کره چپ است. کتاب دانیل گولمن با نام "هوش هیجانی"، نمایانگر آغاز این تحول است.

و حتی ملت ها سرایت کند. شهرت او در سرتاسر جهان به ویژه مقبولیت تدریجی کلوب های خنده او در ادارات، نمایانگر یک بعد مhem دیگر از عصر عقلانیت است. حرکت از جدید شدید به سوی یک توانایی دیگر نیم کره راست یعنی تفريح و تفنن. کاتاریا می گوید: "وقتی تفريح می کنید، سمت راست مغزان را فعال می نمایید. نیم کره راست نامحدود است. شما می توانید هر چیزی باشید که دوست دارید."

در نقطه مقابل کاتاریا و کلوب های خنده ای که او در محیط های اداری به راه انداخته، می توان به شرکت فورد^{۱۶} در دهه های ۱۹۳۰ و ۱۹۴۰ اشاره کرد. در کارخانه فورد، خنده دین یک تخلف انصباطی بود و زمزمه کردن، سوت زدن و بلند خنده دین نشانگر نافرمانی بود با این تصور که اگر چنین افرادی از دیگران جدا نشوند، آنها را آلوهه خواهند کرد.

17.Wall Street Journal

18.Nokia

19.Alcatel

20.Chrysler-Daimler

21.serious play

22.Viktor Frankl

23.Tilly

14.Madan Kataria

15.Mumbai

16.Ford Motor Co.

همانند یک فرد نایينا که دارای حس شناوی بسیار قوی است، یک فرد مبتلا به صرع نیز در برخی زمینه ها توانایی هایی فراتر از دیگران دارد. سالی شایوبیتز^{۲۵} دانشمند عصب شناسی و متخصص بیماری صرع در دانشگاه ییل^{۲۶} می نویسد: "مبتلایان به صرع به شکلی متفاوت می اندیشنند. آنها توانایی فوق العاده ای در قبال حل مسائل دارند، همیشه تصاویری بزرگ در ذهنشان ترسیم می کنند و مشکلات را ساده می سازند. آنها قدرت بالایی در نگارش گزارش ندارند؛ اما از قدرت روپردازی و خیالبافی بالایی برخوردارند." افادی، همچون "چارلز شواب"^{۲۷} که فروشگاه های ارزان فروشی را ابداع کرد و "ریچارد برانسون"^{۲۸} که انقلابی را در موسیقی و صنعت هوایی پدید آورد، هر دو بیماری صرع خود را رمز موفقیتشان می دانند.

کلام آخر

عصر عقلانیت در حال طلوع است. آنانی که امیدوارند در این عصر بقاء یابند، باید توانایی های عقلانی و ارتباطی پیشرفت های داشته باشند. این وضعیت، هم جذاب است و هم پر خطر. جذابیت آن در دموکراتیک بودن عصر عقلانیت است و خطر آن در این که جهان در فضایی مبهم به جلو می رود. اولین گروه از کسانی که ذهنیتی جدید را توسعه می دهند و توانایی های ارتباطی و عقلانی پیشرفت های را به دست می آورند، باید عالی عمل کنند. مابقی (آنانی که کند حرکت می کنند یا اصلاح حرکت نمی کنند) ممکن است این فرضت را از دست بدنهند یا حتی متحمل ضرری شدید شوند. انتخاب با شما است.

۱۵

از درد نیست؛ بلکه یافتن معنا برای زندگی است.^{۲۹} فرانکل و دیگران به دنبال یافتن معنا و هدف، حتی در بدترین شرایط اردوگاهی بودند. یافتن معنا عاملی است که در همه ما وجود دارد و می تواند ترکیبی از شرایط بیرونی و داخلی را به دنبال داشته باشد و نکته آخر، کلید کتاب فرانکل است و تا به امروز هم چنین بوده است. در نیختین سال های قرن ۲۱، عوامل مختلفی باعث ایجاد شرایطی شده اند که قبل اکسی تصور آنها را هم نمی کرد. رابرт ویلیام فاگل^{۳۰} "برنده جایزه نوبل اقتصاد، آن را "چهارمین بیداری بزرگ" می نامد. ما می توانیم هر نامی برای آن در نظر بگیریم. معنا به یک جنبه محوری در کار و زندگی ما تبدیل شده است. پیگیری معنا، مسلماً کار ساده ای نیست. نمی توانید یک کتاب راهنمای برای کار بخرید. اما دور روش عملی برای افراد، خانواده و شرکت ها وجود دارد تا جستجوی معنا را آغاز کنند: جدی گرفتن شروع کار و معنویت و جدی گرفتن شادی در آغاز کار.

مرض صرع و میلیونرها

تحقیقی جالب که به تازگی انجام شده، حکایت از آن دارد که احتمال اینکه میلیونرها مبتلا به بیماری صرع باشند، چهار برابر دیگران است. چرا؟ حملات صرع ارتباط مستقیمی با خصوصیاتی همچون تفکر، استمرار در کار و استدلال دارند.

میثاق مدیران سرمایه گذاری مطمئن شما در توسعه مدیریت ایران را گرامی داشته، امیدوارست در خلق مزیت رقابتی، موثر واقع شود.

امور مشترکین ۸۸۷۸۷۵۶۴

24.Robert William Fagel

25.Sally Shaywitz

26.Yale

27.Charles Schwab

28.Richard Branson